

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 14 MEI 2009 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN DE GEMEENTE HAARLEM

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

De heren Azannay (GroenLinks), Hagen (VVD), Van de Manakker (SP), Pen (CDA), De Ridder (PvdA), Schouten (Partij Spaarnestad), Trompetter (Actiepartij), Vreugdenhil (CU-SGP) en de dames De Jong (GroenLinks), Kropman (PvdA), Özogul-Özen (SP), Swen (CDA) en Van Zetten (D66)

Afwezig met kennisgeving: de heer Rutten (VVD)

Mede aanwezig: de heer Hiltemann (voorzitter) en de dames Van der Molen (wethouder) en mevrouw Taets van Amerongen-Ingram (secretaris)

Verslag: de heer G.B. Schoonderwoerd (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent om 19.15 uur de vergadering van de commissie Samenleving en heet iedereen van harte welkom.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er heeft zich niemand gemeld om in te spreken bij dit agendapunt.

3. Vaststellen agenda

De **commissie** stelt de agenda ongewijzigd vast.

4. Conceptverslagen van de commissie Samenleving

Conceptverslag 9 april 2009

De heer **Trompetter** wijst erop dat zijn opmerking op pagina 2 een punt uit de rondvraag betrof, namelijk over het duimen draaien door mensen in een reïntegratietraject. Zolang hij er nog geen antwoord op heeft, is het lastig om bij agendapunt 6 een standpunt in te nemen.

Mevrouw **Van Zetten** wijst erop dat haar opmerking op pagina 2 betrekking heeft op de 70 miljoen euro impuls gelden die door het Ministerie van OCW landelijk aan de scholen worden uitgekeerd om onderwijsachterstanden te bestrijden. Voor Haarlem zou het gaan om een bedrag van rond de 800.000 euro. Uit de jaarverslagen van het openbaar onderwijs blijkt dat de scholen het huidige budget van 40.000 euro voor bestrijding van onderwijsachterstanden al niet opmaken. De vraag is hoe dat dan wel gaat lukken met dat grote bedrag van 800.000 euro.

De **commissie** stelt het verslag na die aanpassingen vast.

Conceptverslag 23 april 2009

Mevrouw **Swen** wijst erop dat het verslag op 23 april 2009 in plaats van op 23 april 2006 gedateerd moet zijn. Mevrouw **Van Zetten** wijst erop dat op pagina 3 de naam 'Reesman' moet vervangen worden door 'Reeskamp'.

De **commissie** stelt het verslag na die aanpassingen vast.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De leden **Van Zetten** en **Pen** melden zich voor de rondvraag.

Mevrouw **Van Zetten** vraagt of de leden kunnen instemmen met haar voorstel om de nota over het Regionaal Kompas opnieuw in de commissie te bespreken. Tijdens de behandeling op 7 mei bleek dat de commissie verrast was door de vergaande voorstellen voor de unilocatie. De wethouder heeft

toegezegd die voorstellen uit de nota te schrappen, maar het lijkt raadzaam om de aangepaste nota voorafgaand aan de raadsbehandeling opnieuw in de commissie te behandelen.

Wethouder **Van der Molen** dringt aan op raadsbehandeling vóór de zomer.

Mevrouw **De Jong** wijst erop dat de commissie heeft uitgesproken dat de nota rijp was voor raadsbehandeling nu de unilocatie uit de nota zou worden geschrapt.

Mevrouw **Kropman** zegt dat op 7 mei veel aandacht uitging naar de unilocatie waardoor het Regionaal Kompas mogelijk wat te weinig aandacht heeft gekregen.

De leden **Trompetter**, **Pen**, **Vreugdenhil** steunen het voorstel van mevrouw Van Zetten.

De leden **Van de Manakker** en **Schouten** zijn het eens met mevrouw De Jong dat de nota niet opnieuw hoeft te worden besproken.

De **voorzitter** stelt vast dat de commissie met een kleine meerderheid het voorstel van mevrouw Van Zetten steunt. Spreker stelt bespreking in de commissie voor op 4 juni en behandeling in de raad op 11 juni.

Wethouder **Van der Molen** belooft dat de aangepaste nota tijdig beschikbaar zal zijn.

De **commissie** besluit aldus.

6. Discussie over re-integratie

Wethouder **Van der Molen** licht toe dat op verzoek van de commissie een addendum is opgesteld, waarin enkele belangrijke toevoegingen uit de verordening beleidsinhoudelijk worden uiteengezet. Hierdoor hoeft er geen nieuwe visie op re-integratie te worden opgesteld. Die visie zal worden meegenomen in de op te stellen participatienota die uiterlijk eind 2009 gereed zal zijn.

De heer **De Ridder** is blij dat de nieuwe re-integratieverordening en het addendum er nu zijn. De fractie heeft de volgende vragen:

- Kan de wethouder aangeven of de nieuwe werkwijze extra ambtelijke kosten met zich meebrengt?
- Kan de wethouder aangeven hoe binnen de zeven in het addendum genoemde re-integratievoorzieningen met maatwerk wordt omgegaan?

Daarnaast heeft spreker drie punten voor de discussie.

Het eerste gaat over het voorstel om klanten een assessment te laten doorlopen. De fractie is er aarzelend positief over met het oog op een grondige diagnosestelling. Anderzijds dienen tijdens het re-integratietraject ook aanpassingen mogelijk te blijven. Men moet niet in procedures verzanden. In sommige gevallen kunnen klanten al na een kort gesprek op een beter spoor worden gezet.

De heer **Hagen** merkt op dat het de klant een goed inzicht geeft in zijn situatie en mogelijk een verbetering van zijn eigenwaarde oplevert. Het hoeft een flexibel traject daarna niet in de weg te staan.

De heer **Trompetter** vindt een assessment in groepsverband niet nodig.

Mevrouw **Van Zetten** en mevrouw **De Jong** zien daar wel de voordelen van omdat het een beeld geeft van iemands sociale vaardigheden.

De heer **De Ridder** brengt als tweede discussiepunt in dat duurzaamheid in de re-integratie belangrijk is. Het dient te leiden tot een blijvende oplossing.

Mevrouw **De Jong** wijst erop dat ondanks eerdere toezeggingen in paragraaf 3 artikel 8 lid 3 sub d nog steeds gesproken wordt over een 'snelle arbeidsinschakeling'. In plaats van 'snelle' zou er 'duurzame' moeten staan.

De heer **Hagen** vindt dat er zou moeten staan 'snelle en bij voorkeur duurzame inschakeling', want anders zouden cliënten het re-integratietraject flink kunnen oprekken.

De heer **De Ridder** wijst erop dat het hier gaat om een bevoegdheid van het college om een voorziening te beëindigen en niet om een recht van een cliënt om iets af te dwingen.

De heer **Azannay** vindt dat de re-integratie, zeker nu er veel jonge werklozen zullen komen, vooral op het bieden van een echt toekomstperspectief gericht moet zijn.

De heer **De Ridder** brengt als derde discussiepunt in dat door de crisis ook een ander soort cliënten aan de loketten komt, waar anders mee zal moeten worden omgegaan. Het zal ondermeer gaan om veel hoog opgeleide jongeren. Spreker is er niet voor om een keuze te maken voor de gemakkelijk of

moeilijk bemiddelbare cliënten. De werkwijze moet voorzien in een voor elke doelgroep specifieke aanpak op maat.

Mevrouw **De Jong** merkt op dat uit onderzoek van TNO is gebleken dat het netto-effect van inspanningen op het gebied van re-integratie bij kansrijken klein is en soms zelfs negatief is. De inspanningen zouden juist niet op de kansrijken gericht moeten zijn. Denkbaar is om die eerst wat tijd te geven om zelf werk te vinden. Er zou ook moeten worden gekeken naar het maatschappelijk rendement van de re-integratie, hetgeen soms betekent dat men energie steekt in het verhogen van iemands positie op de re-integratieladder zonder dat dat meteen leidt tot betaald werk.

De heer **De Ridder** vindt dat men de moeilijk bemiddelbare cliënten niet moet laten zitten. Het is wellicht zinvol om voor de kansrijken wat minder te doen. Men zal moeten accepteren dat voor sommige cliënten niet re-integratie maar participatie een betere oplossing is.

Volgens mevrouw **Özogul** en de heer **Van de Manakker** gaat het dan over maatwerk en dat vindt nu al plaats.

De heer **De Ridder** wijst erop dat hij de nieuwe verordening en het addendum niet afwijst maar wel enkele punten voor de discussie heeft willen aandragen.

De heer **Hagen** zegt dat de VVD de nieuwe verordening en het addendum steunt. Er wordt een breed palet aan instrumenten ingezet en dat is prima. Kernbegrippen moeten zijn: het onafhankelijk maken van een uitkering, duurzaam, snel, effectief.

Spreker vraagt waarom er in de verordening geen voorwaarden worden gesteld aan de werkgevers die gebruik willen maken van iemand die gaat werken met een uitkering of een participatieplaats vervult. In de verordening zou kunnen worden opgenomen dat het college op grond van het algemeen belang (of een andere juridisch juiste formulering) plaatsing van een gesubsidieerde kracht kan weigeren. Het stellen van specifieke criteria is niet nodig, want de voorgestelde clause biedt het college een 'vluchtheuvel' om in te grijpen.

De verruiming van het premiebeleid is een goede zaak, maar hoe verhoudt zich dat tot de armoedeval? Kan het voor een cliënt voordeliger zijn om ondanks een premie in de bijstand te blijven?

De Melkertbanen gingen destijds vooral naar gesubsidieerde instellingen. Op zich is daar niets tegen, maar bij de aanvraag voor subsidie moet deze 'verborgen subsidie' wel worden meegewogen. Spreker zegt dat hij erop vertrouwt dat het college hier verantwoord mee omgaat.

De heer **Trompetter** vindt het een goede zaak dat er nu met een breder instrumentarium zal worden gewerkt. Er bereiken hem signalen dat cliënten in een re-integratietraject duimen zitten te draaien. Hierover heeft hij eerder al een vraag aan de wethouder gesteld en hij heeft er nog geen antwoord op gekregen.

Het UWV/WERKbedrijf zal met een nieuwe groep hoger opgeleiden te maken krijgen en zal zijn mensen daarvoor waarschijnlijk moeten trainen. De fractie zal bij de raadsbehandeling een motie indienen waarin wordt voorgesteld om de systematiek van Prohef te bestuderen, waarbij voor de werkgevers lagere arbeidskosten ontstaan. Bij de motie zal ook een folder met een uitleg van deze systematiek worden gevoegd.

Bij re-integratie zou duurzaamheid boven snelheid moeten gaan, want het werk of de activiteit moet aan de cliënt wel echt perspectief bieden.

De heer **Schouten** merkt op dat in het collegebesluit als datum van invoering 1 januari 2009 wordt genoemd. Moet dat niet 1 januari 2010 zijn? Er wordt gesproken over 'onorthodoxe maatregelen'. Spreker is daar huiverig voor. Kan de wethouder dat begrip toelichten? In de toelichting op de verordening staat bij artikel 3 ten onrechte dat de gemeenteraad een beleidsplan 'opstelt'. Dat moet zijn 'vaststelt'.

Mevrouw **Özogul** vindt dat de verordening er goed uitziet. Wel zijn er wat twijfels over de duurzaamheid van de re-integratie. Iemand kan na zes maanden uitstromen, maar als hij daarna weer snel terugkomt, dan is niet sprake van een duurzame oplossing. Wordt de cliënt goed gemonitord nadat hij werk heeft gevonden?

Mevrouw **Van Zetten** denkt dat deze gegevens wel uit de cijfers van Onderzoek en Statistiek zijn te halen.

De heer **Hagen** oppert om eens bij een tiental personen na re-integratie na te gaan wat de succesfactoren waren en dat ook te verbinden met landelijk onderzoek.

Mevrouw **Özogul** wijst erop dat het toepassen van de verordening mensenwerk is. Uit ervaring weet spreekster dat sommige mensen tegen hun zin in de richting van een Work First traject worden geduwd, terwijl ze liever meer tijd voor scholing hadden gewild.

De heer **Van de Manakker** wijst erop dat in de bijlage met vragen en antwoorden over het re-integratiebeleid bij punt 3 een bedrag van 11 miljoen euro wordt genoemd, terwijl de afzonderlijke posten optellen tot 10.450.000 euro. Hoe is dat te verklaren?

De heer **Pen** complimenteert de wethouder met de inhoud van de ontvangen stukken.

De invoering van het assessment is een goede zaak, mits het daarbij gaat om een gecombineerd onderzoek naar zowel individueel gedrag als gedrag in een groep. De focus dient op duurzame re-integratie en niet op snel en gemakkelijk te liggen. Maatwerk is goed, maar het budget is beperkt en niet iedereen kan worden geholpen. De fractie besteedt het geld bij voorkeur aan hen die al langer buiten spel staan. Haarlem dient ook voldoende banen te hebben voor personen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt en het is goed dat in de Waarderpolder niet alleen kantoorbedrijven maar ook bedrijven met eenvoudig werk worden toegelaten. Er is niets op tegen om desnoods onorthodoxe maatregelen in te zetten, maar waaraan denkt het college dan?

Op 21 april 2009 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het Wetsvoorstel investeren jongeren (WIJ). Mensen jonger dan 27 jaar zouden dan geen recht meer hebben op bijstand, terwijl dat nog wel in de Verordening langdurigheidstoelage 2009 staat. Kan dat worden toegelicht?

Dit heeft betrekking op het volgende agendapunt, maar spreker heeft dat hierbij betrokken.

De heer **Vreugdenhil** vraagt of het wel verstandig is om de genoemde subsidie- en budgetplafonds te hanteren, nu de behoefte om mensen te helpen in crisistijd groot is. Het college moet weliswaar naar de raad als het plafond wordt bereikt, maar er dient niet te snel van een plafond gebruik te worden gemaakt. Zijn de in artikel 5 genoemde sancties wel proportioneel? De invoering van de Wet verbetering arbeidsmarktpositie alleenstaande ouders is een goede zaak. Het is ook prima dat de niet uitkeringsgerechtigden in deze nota worden meegenomen.

Mevrouw **Van Zetten** complimenteert de wethouder met het addendum. Er is niets opgenomen over een persoonsgebonden budget. Bij duurzame re-integratie hoort een goed regionaal arbeidsmarktbeleid, goede scholing en voldoende betrokkenheid van het bedrijfsleven. Volgens de cijfers blijft Haarlem achter en dit is de kans om met volle kracht vooruit te gaan. Waarom zijn de re-integratievoorzieningen niet expliciet in de verordening opgenomen?

Mevrouw **De Jong** vindt de nieuwe verordening en het addendum een verbetering. De fractie kiest net als het CDA voor de groep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt. Volgens het eerder door spreekster genoemde onderzoek van TNO hebben re-integratieinspanningen het meeste effect bij mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij wordt gekeken naar de stappen omhoog op de re-integratieladder. GroenLinks pleit voor een persoonsgebonden budget, dat ook aan een duurzame oplossing kan bijdragen. De werking van de instrumenten moet goed worden gemonitord. Waarom vindt het assessment plaats voorafgaand aan het vaststellen van een recht op uitkering?

Mevrouw **Swen** heeft twee vragen over het stuk inzake de invoering van de Wet verbetering arbeidsmarktpositie alleenstaande ouders. Onder het kopje 'Kernboodschap' staat dat de gemeenten vrij zijn in de wijze waarop zij de scholingsplicht invullen en dat een hoger niveau dan het startkwalificatieniveau tot de mogelijkheden behoort. Gaat Haarlem daar ook voor kiezen? Ook staat er dat de scholingsplicht niet geldt als de alleenstaande ouder al beschikt over een startkwalificatie. Die twee dingen lijken strijdig met elkaar. Kan de wethouder ook toelichten wat de in de nota genoemde 'dringende redenen' zijn op grond waarvan het college een individuele ontheffing kan geven van de arbeidsverplichting nadat het jongste kind vijf jaar is geworden?

Wethouder **Van der Molen** constateert dat de commissieleden zeer betrokken zijn bij dit onderwerp en dat er steun is voor de voorgestelde aanpak. Zij gaat in op de opmerkingen en gestelde vragen. Meer maatwerk zal meer ambtelijke inspanning en kosten met zich mee brengen. De caseload is verlaagd van 110 gevallen per klantmanager naar 80 gevallen. De klantmanager krijgt door het assessment meer informatie over de cliënt, waardoor de kans op een effectiever traject groter wordt. In het assessment wordt ook gekeken naar het gedrag in groepen en sociale vaardigheden. Niet alleen bij de start maar ook tijdens het re-integratietraject blijft de klantmanager contact houden met zijn cliënten.

De wethouder voelt ervoor om in plaats van ‘snelle integratie’ te spreken van ‘duurzame en waar mogelijk snelle integratie’. De verordening zal hierop worden aangepast.

Wat betreft de aandacht voor jongeren is relevant dat het Rijk landelijk 250 miljoen euro beschikbaar heeft gesteld voor een crisisaanpak van de jeugdwerkloosheid. De gemeente heeft samen met diverse partners het Jongerenloket ingericht en daar extra subsidie voor beschikbaar gesteld.

De economische crisis is er nu, maar de hoop blijft toch dat er in de toekomst meer banen zullen ontstaan. Uit het verslag van de instroom in de WW in het gebied Zuid-Kennemerland blijkt dat Haarlem het ten opzichte van het landelijk gemiddelde niet slecht doet.

Wat betreft de keuze bij re-integratie (‘granieten bestand’ of kansrijken, hoger of lager opgeleiden) is van belang dat bij mensen die langer dan één jaar in de bijstand zitten de motivatie sterk afneemt. Dus ook hoger opgeleiden moeten weer snel terug in het arbeidsproces. Daarvoor is het mobiliteitscentrum ingericht. Soms zal sprake zijn van een tijdelijke oplossing gecombineerd met scholing om een meer duurzame oplossing te bewerkstelligen. Gelet op de beschikbare middelen hoeft er nog geen keuze te worden gemaakt voor een beperkte doelgroep.

In de nieuwe situatie is gesubsidieerde arbeid altijd tijdelijk. Bij de keuze van het leerwerktraject zal vooral van de cliënt worden uitgegaan en niet van de werkgever.

Het reïntegreren naar werk is uitgangspunt, maar voor sommige mensen zal dat niet bereikbaar zijn. In overleg met de cliënt zal de klantmanager dan andere doelen stellen.

Als in een bepaald geval - zoals genoemd door mevrouw Özogul - een cliënt met een goed voorstel toch wordt afgewezen, dan wil de wethouder dat graag buiten de vergadering bespreken.

De heer **Azannay** vindt dat de wethouder op haar klantmanagers en op beroepsprocedures zou moeten vertrouwen en niet individuele gevallen, ingebracht door raadsleden, moet oppakken.

Wethouder **Van der Molen** antwoordt dat zij eventuele misverstanden bij dit soort gevallen uit de weg kan ruimen en dat zij nooit haar beleid door individuele gevallen laat bepalen.

In de stukken wordt duidelijk gemaakt dat de klantmanager in overleg met de cliënt cursussen of andere instrumenten inkoopt. Dat gaat niet via een persoonsgebonden budget omdat dat te fraudegevoelig is.

De situatie rond de armoedeval wordt duidelijker als de beleidsregels zijn uitgewerkt, die nog aan de commissie zullen worden toegezonden. Daarin zal ook een regeling worden opgenomen over het houden van een enquête onder de uitgestroomde cliënten.

Uit de bestaande gegevens kan worden opgemaakt wat er na zes maanden met cliënten gebeurt. Die gegevens zullen aan de commissie beschikbaar worden gesteld.

De motie van de Actiepartij over Prohef wordt met belangstelling tegemoet gezien.

Het woord ‘onorthodox’ zal uit de stukken worden geschrapt en vervangen worden door ‘flexibel’.

Het beleidsplan en de participatienota zullen naar verwachting vóór de begroting gereed zijn.

De termijn van zes maanden wordt ook door het Rijk gehanteerd in de Werkloosheidswet. De termijn is misschien wat discutabel maar het is wel de gebruikelijke grens om te spreken van duurzame re-integratie. Na zes maanden volgt ook de uitstroompremie.

De regels over subsidie- en budgetplafonds zijn gelet op het beschikbare budget niet actueel, maar de regeling houdt in dat als de kosten de pan uitrijzen het college naar de raad dient te komen.

De Afstemmingsverordening wordt nu aangepast en zal dit jaar aan de raad worden voorgelegd.

In de beleidsregels zullen ook de re-integratievoorzieningen worden opgesomd.

Er zal nog worden gekeken naar de door mevrouw Swen geconstateerde tegenstrijdigheid in de nota over de invoering van de Wet verbetering arbeidsmarktpositie alleenstaande ouders. De alleenstaande ouders hebben in principe een sollicitatieplicht, maar kunnen daarvan een ontheffing vragen met daaraan gekoppeld een scholing om via tenminste een startkwalificatie aan de slag te komen. Of Haarlem ervoor kiest om ook scholing meer dan de startkwalificatie te verlangen, hangt af van de situatie. Als betrokkene met zijn startkwalificatie in zijn sector niet aan de slag kan komen, dan zal aan omscholing worden gedacht. Als de opleiding is voltooid, dan start weer gewoon de sollicitatieplicht, ook al is het kind jonger dan vijf jaar.

Op de vraag van de heer Van de Manakker over de cijferopstelling in de bijlage bij punt 3 zal schriftelijk worden teruggekomen.

Het assessment vindt bij voorkeur plaats voor, of gelijktijd met het vaststellen van het recht op uitkering, omdat het laatste meestal langer duurt. Door ook het assessment in gang te zetten, ontstaat tijdswinst.

Wat betreft de inlener zal de klantmanager vanzelfsprekend nagaan of er sprake is van een betrouwbare organisatie.

De heer **Hagen** vraagt om in ieder geval politieke partijen als inlener uit te sluiten.

Wethouder **Van der Molen** adviseert de heer Hagen om dit via een motie in de raad in te brengen.

De **voorzitter** stelt vast dat de stukken voldoende zijn besproken en door kunnen naar de raad.

7. Verordening langdurigheidstoeslag 2009

Mevrouw **Kropman** vindt het een goed voorstel om het huidige beleid inzake de langdurigheidstoeslag voor 2009 te handhaven. De fractie stemt in met de voorgelegde verordening. Mevrouw **Özogul** vindt het ook een goed voorstel. De landelijke wijzigingen zijn goed verwerkt. Het is jammer dat de referteperiode niet van 60 maanden naar 36 maanden kan worden verlaagd, maar de SP heeft daar begrip voor. In 2010 moet opnieuw worden bezien of het beleid moet worden aangepast. De heer **Van de Manakker** vraagt of er echt veel 21-jarigen zijn die al vijf jaar op of onder het bijstandsniveau leven.

De heer **Vreugdenhil** merkt op dat uit de bijlage blijkt dat een referteperiode van 36 maanden slechts 50.000 euro meer zou kosten. Een verlaging van de periode naar drie jaar lijkt hem wel voorstelbaar.

De heer **Hagen** vraagt of er speciaal beleid is om onderbenutting van dit budget tegen te gaan. Hoe voorkomt men dat door een zeker automatisme in de uitvoering mensen de toeslag blijven krijgen terwijl ze er geen recht meer op hebben?

De heer **Pen** vindt dat voor de communicatie over de regeling een breed scala aan instrumenten wordt ingezet. Is een goede brief aan de doelgroep niet veel simpeler? In Binnenlands Bestuur heeft recent een artikel gestaan over de armoedeval. Kan de wethouder de raad verzekeren dat de regeling niet de armoedeval versterkt? Spreker bekwam het gevoel dat juist werkenden met een laag inkomen de toeslag zouden moeten ontvangen.

De heer **Trompetter** vraagt of de ontvangen toeslag als inkomen wordt beschouwd.

Wethouder **Van der Molen** gaat in op de opmerkingen en vragen.

De leeftijdsgrens moet op grond van landelijke wetgeving worden verlaagd van 23 naar 21 jaar. Het gaat inderdaad om weinig gevallen.

De regeling kost nu al 96.000 euro meer dan uit het gemeentefonds beschikbaar is. Een referteperiode van drie jaar met nog eens 50.000 euro extra kosten is dus niet betaalbaar.

De aanvraagprocedure wordt vereenvoudigd via de HaarlemPas. Mensen die er echt recht op hebben, moeten de toeslag krijgen. Ook de voorlichting via de website www.berekenuwrecht.nl draagt ertoe bij dat de doelgroep wordt bereikt en er zo weinig mogelijk onderbenutting plaatsvindt.

De toeslag wordt niet als inkomen gezien.

Het effect van de toeslag op de armoedeval zal nader worden onderzocht. Dit zal vóór de raadsbehandeling gebeuren.

Het argument om niet te gaan werken omdat men dan minder inkomen ontvangt, kan in de re-integratie een rol gaan spelen. Maar als men *kán* werken, dan zal er druk worden uitgeoefend om dat dan ook te gaan doen. Werkenden hebben vaak meer perspectief op kansen tot verbetering dan mensen in de bijstand.

Ook werkenden kunnen de toeslag ontvangen als zij voldoen aan de eis dat zij gedurende 60 maanden inkomen op of onder bijstandsniveau ontvangen. De toelatingsgrens voor bijzondere bijstand bedraagt 115% voor zowel werkenden als uitkeringsgerechtigden.

De fraudegevoeligheid van het systeem is door gebruik van de HaarlemPas laag, want daar zit een periodieke toetsing aan vast.

De **commissie** besluit het stuk als hamerstuk met stemverklaring aan de raad aan te bieden.

8. Onderzoek van de Rekenkamercommissie ‘Waar voor je gemeenschapsgeld’

De heer **De Ridder** (voorzitter van de Rekenkamercommissie) stelt voor om in de bespreking van het rapport van de Rekenkamercommissie de vier thema's genoemd in het hoofdstuk 'Conclusies,

aanbevelingen en suggesties' centraal te stellen. Dit kan dan weer ideeën voor het college opleveren voor de te nemen vervolgstappen. Spreker licht de vier thema's achtereenvolgens kort toe.

- Een helder en bruikbaar beleidskader: geen productafspraken, maar afspraken over projecten of programma's en de uitvoeringsorganisaties gelegenheid geven daaraan te werken;
- Een professionele beleids- en uitvoeringsorganisatie en meer onafhankelijk toezicht door een stedelijke of regionale Raad van Toezicht;
- Een heldere en passende rolverdeling tussen beleidsmakers, ambtenaren, uitvoeringsorganisaties en Raad van Toezicht;
- Een professioneel proces van subsidieverstrekingen en toezicht, waarbij een programma of project het kader moet zijn en waarin een sterke koppeling is met het maatschappelijk effect.

Naar aanleiding van vragen licht spreker nog het volgende toe.

De onafhankelijkheid van de Raad van Toezicht moet voorkomen dat er een 'kliekachtige' structuur ontstaat. In principe zullen de mensen in zo'n raad aan het toezichtwerk geen dagtaak aan hebben. Als echter alle welzijnsinstellingen in de regio mee zouden doen, dan zal een fulltime raad waarschijnlijk onontkoombaar zijn. De effecten van een project of programma dienen zo SMART mogelijk te worden geformuleerd. De bedoeling is echter niet om puur daarmee te tellen maar meer om een verhaal te vertellen over het al dan niet halen van een doelstelling en beleidseffect. Er zullen meetpunten moeten zijn voor zowel het maatschappelijk effect (bijvoorbeeld verminderen eenzaamheid) als voor de daarmee verband houdende doelstellingen (bijvoorbeeld het aantal huisbezoeken). De uitvoeringsorganisaties dienen de doelstellingen en het daaraan gekoppelde beleidseffect zo plausibel mogelijk te maken. Dat is weliswaar lastig, maar van een professionele uitvoeringsorganisatie mag dat worden verwacht.

Mevrouw **De Jong** stelt voor om de ingestelde ambtelijke werkgroep een presentatie te laten geven. Wethouder **Van der Molen** merkt op dat die op dit moment nog niet veel kan toevoegen aan wat in het rapport staat. De werkgroep moet de tijd krijgen om met de waardevolle uitkomsten van het onderzoek verder te gaan. De raad heeft nu de gelegenheid om een goed advies over de uitkomsten aan het college te geven.

De heer **Hagen** zegt dat de VVD niet nu al een voorkeur wil uitspreken over de suggesties uit het rapport, maar eerst de bevindingen van de projectgroep afwacht.

Mevrouw **De Jong** zegt dat haar fractie de aanbevelingen van harte ondersteunt. De samenhang binnen de Wmo en wat de welzijnsorganisaties in dat kader uitvoeren, mogen niet uit het oog worden verloren. Ook dient er een keuze te worden gemaakt bij het ontwikkelen van de visie, het beleidskader en de probleemanalyse, welk probleem geschikt is voor een stedelijke en welke voor een wijkgerichte aanpak. Spreekster rekent erop dat de projectgroep het zal motiveren als zij afwijkt van de aanbevelingen van de rekenkamer.

Mevrouw **Özogul** vindt dat de Rekenkamercommissie een goed rapport heeft uitgebracht. De fractie stemt in met de aanbevelingen uit hoofdstuk 5 en wacht de terugkoppeling van de projectgroep af. Belangrijk is dat de gemeenteraad zich niet met de uitvoering moet bezig houden, want dat is een zaak van de uitvoeringsorganisaties zelf.

De heer **Vreugdenhil** zegt het eens te zijn met het rapport. Professionaliteit en meetbaarheid dienen goed samen te gaan. Spreker is het niet op voorhand eens met de suggestie voor de instelling van een onafhankelijke Raad van Toezicht. Maatwerk per afzonderlijke uitvoeringsorganisatie zou voldoende moeten zijn. Tegen meer ambtelijk toezicht is geen bezwaar.

De heer **Trompetter** is het eens met de conclusies en aanbevelingen. Het is een prima zaak om meer met projecten en programma's te gaan werken. Wat betreft de Raad van Toezicht wacht hij de reactie van de projectgroep af.

Mevrouw **Kropman** complimenteert de Rekenkamercommissie en zegt de aanbevelingen te steunen. Wel moet voorkomen worden dat wat wel goed loopt, overboord wordt gezet. De invoering van een Raad van Toezicht ligt gevoelig. Het monitoren van de beleidsvoering is en blijft belangrijk.

Wethouder **Van der Molen** vraagt hoe zich dit verhoudt tot de raadscommissie Verbonden partijen.

De heer **De Ridder** benadrukt dat de voorgestelde Raad van Toezicht op afstand staat en dus zeker geen raadsleden zal omvatten. In de subsidieverordening zou moeten worden opgenomen dat men zich onderwerpt aan de controle door de Raad van Toezicht.

De heer **Hagen** zegt dat hij daarover liever eerst met het veld zou willen praten.

De heer **De Ridder** merkt op dat als men niet kiest voor een Raad van Toezicht, er wel een goed alternatief zou moeten komen. De in Haarlem bij de uitvoeringsorganisaties geconstateerde problemen doen zich overal in het land voor en de tot dusver genomen maatregelen blijken niet te helpen.

De **voorzitter** stelt vast dat de leden de aanbevelingen nog niet aan de wethouder willen opleggen.

De heer **De Ridder** zegt dat evenmin aanbevelingen zijn afgewezen.

De heer **Hagen** vindt dat de commissie niet van tevoren aan de projectgroep kaders moet meegeven.

De **voorzitter** stelt vast dat de commissie de reactie van de projectgroep afwacht.

Wethouder **Van der Molen** merkt op dat het streven is om nog vóór het zomerreces met een stuk van de projectgroep te komen.

9. Advies project informatiewaarde inzake WMO/welzijn in de programmabegroting

De **wethouder** merkt op dat het college dit advies ter bespreking aanbiedt met de vraag of de raad zich kan vinden in het voorstel voor de wijze waarop het beleidsplan Wmo en het welzijnsbeleid in de begroting worden geïntegreerd.

Mevrouw **Van Zetten** is blij verrast dat nu een aantal eerder door haar gedane voorstellen eindelijk zijn overgenomen.

Mevrouw **Kropman** vindt dat het een helder verhaal is en dat er nu beter inzicht komt in de besteding van de Wmo-gelden.

De heer **Hagen** zegt dat de VVD het een goed voorstel vindt. Spreker gaat ervan uit dat de in de tabel genoemde bedragen niet aan programma's zijn onttrokken. Hoeveel van de uitgaven komt van het Rijk en hoeveel uit het budget van Haarlem zelf?

Mevrouw **Özogul** zegt dat de SP van harte instemt met het voorstel.

Wethouder **Van der Molen** bedankt de raadsleden die samen met de verantwoordelijk ambtenaar dit voorstel hebben geformuleerd. Het beleidsplan Wmo is in oktober 2008 gereed gekomen en meerdere fracties hebben aangedrongen op een andere wijze van onderbrenging in de begroting. De uitgaven worden geheel gedekt uit bestaande budgetten.

De heer **Hagen** benadrukt dat voor zijn fractie de balans tussen de diverse programma's belangrijk is. Daarom wil men graag inzicht in welk deel van de kosten van de Wmo additioneel is. Die zouden in een aparte bijlage bij de begroting moeten worden opgenomen.

De **verantwoordelijk ambtenaar** zegt dat dat ook de bedoeling is van de projectgroep.

10. Saneringskrediet schuldhelpverlening

Wethouder **Van der Molen** licht toe dat het stuk ter bespreking aan de commissie wordt voorgelegd.

De heer **Trompetter** zegt dat zijn fractie de wijze van het verlenen van saneringskredieten niet kan steunen. Er is sprake van hoge rentepercentages en het is onduidelijk wat de cliënt met deze maatregelen opschiet.

De heer **Van de Manakker** zegt dat zijn fractie dit standpunt volledig deelt. De percentages zijn veel te hoog.

De heer **Hagen** vraagt verduidelijking van de keuze om 100.000 euro jaarlijks in de begroting vrij te maken. Waarom wordt het niet rechtstreeks in een fonds gestort?

De **verantwoordelijk ambtenaar** licht toe dat de in de nota genoemde rentepercentages gebruikelijk zijn in de sociale kredietverlening. Ze zijn zo hoog omdat het gaat om een arbeidsintensief proces en de kredietbanken standaard 10% rekenen waarop nog een percentage komt voor het faalrisico. Voor de cliënt maakt het echter niets uit omdat wordt uitgegaan van zijn betalingscapaciteit en hij nooit meer betaalt dan dat bedrag, ongeacht de hoogte van de rente.

Wethouder **Van der Molen** vult aan dat sprake is van een opneemregeling. Nu is het bedrag geraamd op 100.000 euro, maar dat wordt pas overgemaakt als er betaald moet worden. Er is niet sprake van geoordeeld geld. Als het gereserveerde bedrag in een bepaald jaar niet voldoende is, dan zal er aanvulling uit de algemene voorzieningen moeten plaatsvinden. Als er geld overblijft, dan gaat dat weer terug naar de algemene voorzieningen.

11. Rondvraag

Hangjongeren Haarlemmerhout

Mevrouw **Van Zetten** vraagt wat er wordt gedaan aan de problemen veroorzaakt door hangjongeren in de Haarlemmerhout.

Wethouder **Van der Molen** zegt toe dit mee te zullen nemen naar de verantwoordelijke wethouder, de heer Divendal.

Overdracht sportaccommodaties

De heer **Pen** zegt dat hij uit betrouwbare bron heeft vernomen dat de overdracht van de sportaccommodaties niet doorgaat. Kan de wethouder daarop reageren?

Wethouder **Van der Molen** zegt toe dit mee te zullen nemen naar de verantwoordelijke wethouder, de heer Divendal.

12. Agenda komende commissievergadering(en)

De **voorzitter** merkt op dat de bestuursrapportage 2009 deel 1 en de jaarrekening van Paswerk aan de agendavoorraad zijn toegevoegd.

De heer **Hagen** merkt op dat zijn fractie wil nagaan of de ideeën van de raad zijn geland in het bestek voor de aanbesteding van de hulp bij het huishouden.

Wethouder **Van der Molen** wijst erop dat de uitvoering is gemandateerd aan het college en de aanbesteding al in gang is gezet.

De **voorzitter** constateert na een inventarisatie onder de leden dat de overige commissieleden het bestek niet wensen te agenderen.

De **commissie** besluit aldus.

13. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.40 uur.